

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ ІМЕНІ ГЕРОЇВ ЧОРНОБИЛЯ

ФАКУЛЬТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СИСТЕМА ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ТА МІСЦЕВЕ
САМОВРЯДУВАННЯ»**

циклу професійної вибіркової підготовки
за освітньо-професійною програмою «Цивільний захист»
підготовки за другим (магістерським) рівнем вищої освіти
у галузі знань 26 «Цивільна безпека»
за спеціальністю 263 «Цивільна безпека»

Рекомендовано кафедрою управління у
сфері цивільного захисту на 2022-23
навчальний рік. Протокол від 23 серпня
2022 року № 1.

Силабус розроблено згідно робочої програми навчальної дисципліни «Система державного управління та місцеве самоврядування».

Загальна інформація про дисципліну

Анотація дисципліни

Знання отримані під час вивчення навчальної дисципліни «Система державного управління та місцеве самоврядування» спрямовані на формування у здобувачів вищої освіти сучасного мислення та спеціальних знань у галузі управління на національному та місцевому рівнях, що базуються на теоретичних засадах, вироблених світовою думкою з урахуванням особливостей вітчизняного досвіду побудови державного управління та місцевого самоврядування; набуття умінь та формування компетентностей, необхідних для виконання функцій та реалізації повноважень органів публічної влади у сфері цивільного захисту.

Даний курс передбачає теоретичне оволодіння основами державного управління та місцевого самоврядування, застосування законів, принципів, методів, технологій та процедур в управлінні органами державної влади і місцевого самоврядування на державному та регіональному рівнях на підставі ідеології доброго врядування (Good Governance).

Відмінною особливістю даного курсу є те, що здобувачі здатні застосовувати теоретичні знання і сучасні методи державного управління та соціально орієнтованої моделі місцевого самоврядування у практичній діяльності.

Інформація про науково-педагогічного працівника

Загальна інформація	Кришталь Тетяна Миколаївна, завідувач кафедри управління у сфері цивільного захисту доктор економічних наук, професор
Контактна інформація	м. Черкаси, вул. Онопрієнка, 8, кабінет № 231.
E-mail	kryshtal_tetiana@chipb.org.in
Наукові інтереси	удосконалення системи організаційно-управлінських та економіко-правових відносин в діяльності органів і підрозділів цивільного захисту; регіональна економіка
Професійні здібності	інноваційний підхід до розвитку професійних знань та навичок, постійне самовдосконалення, значний досвід науково-педагогічної роботи, педагогічний такт, здатність пов'язати навчальний предмет з професійною діяльністю
Наукова діяльність за освітнім компонентом	Доктор економічних наук за спеціальністю 08.00.05 – розвиток продуктивних сил і регіональна економіка; вчене звання професор присвоєно за кафедрою управління у сфері цивільного захисту. Автор та співавтор 5 монографій, понад 115 наукових публікацій у вітчизняних та міжнародних виданнях.

	Профіль в Orsid: ORCID: <u>0000-0002-9715-2689</u> Профіль у Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?user=cjCSmJkAAAAJ&hl=uk
--	--

Час та місце проведення занять з навчальної дисципліни

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті Інституту (<https://chipb.dsns.gov.ua/> p).

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру щовівторка з 15.00 до 15.45 в аудиторії № 129. В разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

Мета вивчення дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Система державного управління та місцеве самоврядування» є: надбання теоретичних знань, пов'язаних із становленням і розвитком державного управління та місцевого самоврядування на території України, порівняння відповідного вітчизняного та зарубіжного досвіду, законодавчо-правовими і організаційними основами діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування; усвідомлення ролі особистості в державотворчих процесах.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма здобуття освіти	
	очна (денна)	заочна (дистанційна)
Статус дисципліни	професійно вибіркова	професійно вибіркова
Рік підготовки	1-й	1-й
Семестр	2-й	2-й
Обсяг дисципліни:		
- в кредитах ЄКТС	3	3
- кількість модулів		
- загальна кількість годин	90 год.	90 год.
Розподіл часу за навчальним планом:		
- лекції (годин)	16 год.	6 год.
- практичні заняття (годин)	-	-
- семінарські заняття (годин)	16 год.	-
- лабораторні заняття (годин)	0 год.	0 год.
- курсовий проект (робота) (годин)	0 год.	0 год.
- інші види занять (годин)	0 год.	0 год.
- самостійна робота (годин)	52 год.	74 год.
- індивідуальні завдання (науково-дослідне) (годин)	6 год.	0 год.
- підсумковий контроль	Диф. залік	Диф. залік

Передумови для вивчення дисципліни

Вивчення наступних навчальних дисциплін: ОК 1. Теорія прийняття управлінських рішень, ОК 10. Державна система цивільного захисту.

Результати навчання та компетентності з дисципліни

Відповідно до освітньої програми «Цивільний захист» вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити:

- досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання

Результати навчання	РН
Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання, що	РН01

включають сучасні наукові здобутки для розв'язання наукових і прикладних задач у сфері цивільної безпеки.	
Інтегрувати знання з різних галузей для розв'язання теоретичних та/або практичних задач і проблем у сфері цивільної безпеки	PH03
Визначати закономірності і аналізувати суспільні процеси, що відбувалися у минулому та відбуваються нині, розуміти їх зв'язки та проводити історичні паралелі.	PH19

- формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Програмні компетентності	К
Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	К01
Здатність приймати обґрунтовані рішення.	К03
Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	К04
Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	К07

Програма навчальної дисципліни

Теми навчальної дисципліни

Тема № 1. Теоретичні основи державного управління.

Тема № 2. Функції та методи державного управління.

Тема № 3. Система органів державної влади в Україні. Апарат державного управління.

Тема № 4. Інститут президентства. Верховна Рада України..

Тема № 5. Кабінет Міністрів України та центральні органи державної виконавчої влади України.

Тема № 6. Система місцевого самоврядування в Україні. .

Тема № 7. Функції та повноваження місцевого самоврядування в Україні.

Тема № 8. Зарубіжний досвід місцевого самоврядування.

Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять:

Назви модулів і тем	Очна (денна) форма здобуття освіти					
	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські) заняття	індивідуальне науково-дослідне завдання	самостійна робота	модульна контрольна робота	
1 - й семестр						
Тема № 1. Теоретичні основи державного	10	2	2	-	6	-

управління.						
Тема № 2. Функції та методи державного управління.	11	2	2	1	6	-
Тема № 3. Система органів державної влади в Україні. Апарат державного управління.	12	2	2	1	7	-
Тема № 4. Інститут президентства. Верховна Рада України..	11	2	2	1	6	-
Тема № 5. Кабінет Міністрів України та центральні органи виконавчої влади України.	11	2	2	1	6	-
Тема № 6. Система місцевого самоврядування в Україні.	10	2	2	-	6	-
Тема № 7. Функції та повноваження місцевого самоврядування в Україні.	11	2	2	1	6	-
Тема № 8. Зарубіжний досвід місцевого самоврядування.	14	2	2	1	7	2
Усього годин	90	16	16	6	50	2

Назви модулів і тем	Заочна (дистанційна) форма здобуття освіти					
	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські) заняття	Лабораторні заняття	самостійна робота	модульна контрольна робота
1/2 - й семестр						
Тема № 1. Теоретичні основи державного управління.	11	1	-	-	10	-
Тема № 2. Функції та методи державного управління.	11	1	-	-	10	-
Тема № 3. Система органів державної влади в Україні. Апарат державного управління.	12	2	-	-	10	-
Тема № 4. Інститут президентства. Верховна Рада України.	11	-	-	-	11	-
Тема № 5. Кабінет Міністрів України та центральні органи виконавчої влади України.	11	-	-	-	11	-
Тема № 6. Система місцевого	11	1	-	-	10	-

самоврядування в Україні.						
Тема № 7. Функції та повноваження місцевого самоврядування в Україні.	11	1	-	-	10	-
Тема № 8. Зарубіжний досвід місцевого самоврядування.	12	-	-	-	12	-
Усього годин	90	6	-	-	84	-

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми лекції	Кількість годин
1.	Лекція 1. Теоретичні основи державного управління. 1. Природа і зміст державного управління. Історія становлення та розвитку державного управління в Україні. 2. Суб'єкти та об'єкти державного управління. 3. Об'єкт і предмет науки державного управління. 4. Закони, закономірності та категорії державного управління.	2
2.	Лекція 2. Функції та методи державного управління. 1. Поняття функцій державного управління. 2. Класифікація функцій державного управління. 3. Сутність методів державного управління. 4. Класифікація та характеристика методів управління.	2
3.	Лекція 3. Система органів державної влади в Україні. Апарат державного управління. 1. Поняття органу державної влади. Ознаки органу державної влади. Класифікація органів державної влади. 2. Поняття апарату державного управління та його структура. 3. Система органів виконавчої влади в Україні. 4. Класифікація органів виконавчої влади.	2
4.	Лекція 4. Інститут президентства. Верховна Рада України. 1. Інститут президентства у системі державного управління України. 2. Верховна Рада України: склад, структура, повноваження та принципи.	2
5.	Лекція 5. Кабінет Міністрів України та центральні органи виконавчої влади України. 1. Завдання, принципи та повноваження КМУ. 2. Склад і порядок формування КМУ. 3. Система ЦОВВ в Україні.	2
6.	Лекція 6. Система місцевого самоврядування в Україні. 1. Історія розвитку місцевого самоврядування в Україні. 2. Система місцевого самоврядування в Україні та її структура. 3. Органи місцевого самоврядування в Україні.	2
7.	Лекція 7. Функції та повноваження місцевого самоврядування в Україні. 1. Функції місцевого самоврядування. 2. Повноваження органів та посадових осіб місцевого самоврядування. 3. Гарантії місцевого самоврядування в Україні.	2
8.	Лекція 8. Зарубіжний досвід державного управління та місцевого самоврядування. 1. Світові моделі державного управління.	2

	2. Міжнародно-правові акти у сфері місцевого самоврядування.	
	3. Моделі місцевого самоврядування.	
Всього:		16

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Семінар 1. Природа та зміст державного управління. Історичний досвід державного управління в Україні.	2
2.	Семінар 2. Характеристика функцій і методів державного управління.	2
3.	Семінар 3. Структурна характеристика апарату державного управління.	2
4.	Семінар 4. Характеристика інституту президентства в Україні та Верховної Ради України.	2
5.	Семінар 5. Вищий та центральний рівень організації виконавчої влади в Україні.	2
6.	Семінар 6. Організація місцевого самоврядування в Україні .	2
7.	Семінар 7. Основні функції та повноваження місцевого самоврядування в Україні .	2
8.	Семінар 8. Світова практика організації державного управління та місцевого самоврядування.	2
Всього:		16

Орієнтована тематика індивідуальних завдань у формі рефератів, презентацій, тез доповідей на конференції:

1. Принципи державного управління як основа управлінської діяльності.
2. Стиль державного управління і його основні характеристики.
3. Соціальна держава і її основні характеристики.
4. Тенденції розвитку держави як суб'єкта управління.
5. Американська й європейська доктрини державного управління.
6. Виконавча влада як необхідний атрибут державного механізму управління.
7. Співвідношення централізації та децентралізації в державному управлінні.
8. Застосування методів державного управління в умовах становлення демократичного суспільства.
9. Сутність та значення загальних функцій державного управління.
10. Спеціальні функції державного управління.
11. Влада і лідерство: сутність, специфічні ознаки.
12. Історія становлення і розвитку державного управління в Україні.
13. Зарубіжний досвід державного управління в Канаді.
14. Зарубіжний досвід державного управління Сполученого Королівства Великобританії і Північної Ірландії.
15. Зарубіжний досвід державного управління Федеративної Республіки Німеччини.

16. Зарубіжний досвід державного управління в Японії та успішних країнах Азії.
17. Світові моделі державного управління.
18. Особливості системи місцевого самоврядування в Україні.
19. Досвід реформування місцевого самоврядування в країнах Європейського Союзу.
20. Особливості устрою та функціонування територіальних громад зарубіжних країн.

Оцінювання освітніх досягнень здобувачів вищої освіти

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: повсякденне спостереження за навчальною роботою здобувача вищої освіти, опитування та виставлення балів кожного семінарського заняття, виконання індивідуального завдання та модульної контрольної роботи, диф. залік.

Оцінювання рівня освітніх досягнень здобувачів за освітніми компонентами, здійснюється за 100-бальною шкалою, що використовується в ЧПБ ім. Героїв Чорнобиля НУЦЗ України з переведенням в оцінку за рейтинговою шкалою – ЄКТС та в 4-бальну шкалу.

Таблиця відповідності результатів оцінювання знань з навчальної дисципліни за різними шкалами

За 100-бальною шкалою, що використовується в НУЦЗ України	За рейтинговою шкалою (ЄКТС)	За 4-бальною шкалою
90–100	A	відмінно
80–89	B	добре
65–79	C	
55–64	D	задовільно
50–54	E	
35–49	FX	незадовільно
0–34	F	

Критерії оцінювання

Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль результатів навчання здобувачів освіти проводиться у формі фронтального та індивідуального опитування, проведення термінологічних диктантів, виконання письмових завдань, виконання тестових завдань, модульної контрольної роботи.

Підсумковий контроль результатів навчання здобувачів освіти проводиться у формі диф. заліку.

Розподіл та накопичення балів, які отримують здобувачі, за видами навчальних занять та контрольними заходами з дисципліни

Денна форма навчання

Види навчальних занять		Кількість навчальних занять	Максимальний бал за вид навчального заняття	Сумарна максимальна кількість балів за видами навчальних занять
I. Поточний контроль				
Модуль 1	лекції	8	-	-
	семінарські заняття	8	6	48
	модульна робота	1	15	15
Разом за модуль 1				63
Індивідуальні завдання (науково-дослідне)				12
Разом за поточний контроль				75
II. Підсумковий контроль (диф. залік)				25
Разом за всі види навчальних занять та контрольні заходи				100

Заочна форма навчання

Види навчальних занять		Кількість навчальних занять	Максимальний бал за вид навчального заняття	Сумарна максимальна кількість балів за видами навчальних занять
I. Поточний контроль				
Модуль 1	лекції	3	-	-
	семінарські заняття	-	-	-
	контрольна робота	1	50	50
Разом за модуль 1				50
Разом за поточний контроль				50
II. Підсумковий контроль (диф. залік)				50
Разом за всі види навчальних занять та контрольні заходи				100

Поточний контроль (денна форма навчання)

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на семінарському занятті:

Поточний контроль проводиться на кожному семінарському занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) та набутих практичних навичок під час виконання завдань.

Викладачем оцінюється повнота розкриття питання, цілісність,

системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки, використання основної та додаткової літератури.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти (денна форма навчання)

Усний виступ та виконання письмового завдання, тестування	Критерії оцінювання
5	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
4	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
1-3	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання. У разі не дотримання правил академічної доброчесності.

Доповнення виступу:

1 бал – отримують здобувачі вищої освіти, які глибоко володіють матеріалом, чітко визначили його зміст; зробили глибокий системний аналіз змісту виступу, виявили нові ідеї та положення, що не були розглянуті, але суттєво впливають на зміст доповіді, надали власні аргументи щодо основних положень даної теми.

Суттєві запитання до доповідачів:

1 бал - отримують здобувачі вищої освіти, які своїм запитанням до виступаючого суттєво і конструктивно можуть доповнити хід обговорення теми.

Бали отримані здобувачем вищої освіти за результатами поточного

контролю з дисципліни викладач оголошує в кінці кожного семінарського заняття та виставляє в Журнал обліку роботи академічної групи.

Сумарна кількість отриманих балів з кожного виду навчальної діяльності здобувача вищої освіти за різними формами поточного контролю виставляється викладачем у Журнал обліку роботи академічної групи.

Сума балів, яку накопичив здобувач вищої освіти в результаті поточного навчання є складовою загальної підсумкової оцінки з дисципліни відповідно до виду підсумкового контролю.

Максимальна кількість балів за поточний контроль складає 75 балів.

Здобувачу, який не набрав прохідного мінімуму (35 балів) з навчальної дисципліни, за дозволом викладача, надається можливість здачі пройденого матеріалу для отримання необхідної кількості балів з поточного контролю шляхом виконання запланованих у силабусі завдань, які не були ним/нею попередньо виконані або були виконані незадовільно.

У разі невиконання здобувачем жодного із обов'язкових видів навчальної діяльності (робіт), зазначених у силабусі освітньої компоненти / навчальної дисципліни, його результат оцінюється у «0» балів. Здобувач не допускається до складання заліку, якщо кількість балів, одержаних за поточний контроль протягом семестру становитиме менше 35 балів.

Модульний контроль (денна форма навчання)

Критерії оцінювання знань здобувачів під час виконання модульних контрольних робіт:

Модульний контроль проводиться після кожної логічно завершеної частини (змістового модуля) навчальної дисципліни у вигляді модульної контрольної роботи.

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період теоретичного навчання. Підсумковий модульний контроль знань здобувачів здійснюється через проведення аудиторних письмових контрольних робіт або комп'ютерного тестування.

Критерії підсумкового модульного оцінювання знань здобувачів (денна форма навчання)

Письмова контрольна робота або тестування	Критерії оцінювання
13-15	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань. Правильно вирішив усі тестові завдання.
8-12	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних

	завдань. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
5-7	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
4-6	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив менше 40% тестових завдань.
0-3	Не володіє більшою частиною навчального матеріалу та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Допущено суттєві помилки. Правильно вирішив менше 30% тестових завдань. У разі не дотримання правил академічної доброчесності.

Форми проведення модульного контролю, система та критерії оцінювання зазначаються у робочій програмі навчальної дисципліни та у даному документі.

При модульному контролі оцінюванню підлягають: розуміння та засвоєння певного матеріалу; вміння вирішувати конкретні задачі та ситуаційні вправи, самостійно опрацьовувати тексти, здатність публічно чи письмово подати пройдений матеріал.

Сума балів, яку накопичив здобувач вищої освіти за результатами виконання модульних контрольних робіт є складовою загальної підсумкової оцінки з дисципліни відповідно до виду підсумкового контролю.

Результати модульного контролю виставляються викладачем у Журнал обліку роботи академічної групи.

Максимальна сумарна кількість балів за модульний контроль складає 15 балів.

Поточний контроль (заочна форма навчання).

Контрольна робота (заочна форма навчання)

Критерії оцінювання контрольна робота за підсумком її захисту (співбесіди):

50 балів – контрольна робота виконана в повному обсязі, здобувач повністю володіє навчальним матеріалом за темою завдання;

40 балів – робота виконана в обсязі до 90%, але допущені незначні помилки, здобувач володіє навчальним матеріалом;

30 балів – робота виконана в обсязі до 70% від загального обсягу, здобувач на достатнім рівні розуміє зміст навчального матеріалу але має деякі труднощі в поясненні окремих частин роботи;

20 балів – обсяг виконаних завдань по роботі становить до 50% від загального обсягу, здобувач допускає суттєві помилки у відповіді на питання за темою роботи;

0 балів – здобувач виконав роботу менше ніж на 40% від загального обсягу або робота виконана не по варіанту чи не дотримано правил академічної доброчесності.

Викладачем оцінюється понятійний рівень здобувача, логічність та послідовність під час відповіді, самостійність мислення, впевненість в правоті своїх суджень, вміння виділяти головне, вміння встановлювати міжпредметні та внутрішньо-предметні зв'язки, вміння робити висновки, показувати перспективу розвитку ідеї або проблеми, відсоток унікальності та запозичення текстового документу (плагіат), уміння публічно чи письмово представити звітний матеріал.

Індивідуальні завдання (науково-дослідне) (денна форма навчання)

Критерії оцінювання індивідуальних завдань.

Індивідуальне завдання є додатковою частиною самостійної роботи студента над навчальною дисципліною. Творча (евристична), наближена до наукового осмислення і узагальнення робота можлива лише як результат організації самостійного навчання з обов'язковою присутністю в ній цілей дослідження та їх досягнення за допомогою ефективних технологічних схем самоосвіти. Крім того, така робота повинна бути індивідуалізованою, з врахуванням рівня творчих можливостей студента, його навчальних здобутків, інтересів, навчальної активності тощо. Індивідуальні завдання виконують студенти самостійно під керівництвом викладача. Як правило, індивідуальні завдання виконуються окремо кожним студентом. Завдання можуть мати комплексний характер і тоді до їх виконання можуть залучатися кілька студентів.

Проводиться у формі реферату, презентації, тез доповідей на конференції та впливає на формування фахових компетентностей здобувача.

Викладачем оцінюється понятійний рівень здобувача, логічність та послідовність під час підготовки індивідуального завдання, самостійність мислення, впевненість в правоті своїх суджень, вміння виділяти головне, вміння встановлювати міжпредметні та внутрішньодисциплінарні зв'язки, вміння робити висновки, показувати перспективу розвитку ідеї або проблеми, уміння публічно чи письмово представити звітний матеріал.

«10-12» балів – повна, розгорнута відповідь на питання дослідного та творчого характеру, обґрунтована власна точка зору (алгоритм вирішення проблемних ситуацій, розробка плану дій, пакету заходів, моделювання тощо).

«7-9» бали – недосить повна відповідь, недостатня аргументованість на питання дослідного та творчого характеру.

5-6 – завдання виконано частково, неповні відповіді на запитання, з порушенням термінів або вимог.

«3-4» бали – допущено грубі помилки при висвітленні теоретичного матеріалу, недостатньо змістовний матеріал, відсутність власного бачення вирішення проблеми.

«2-0» бали – часткове виконання завдання, не розкрито тему, не дотримано правил академічної доброчесності.

Підсумковий контроль (денна форма навчання)

Підсумковий контроль успішності проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі, проводиться у формі диф. заліку.

Відповіді повинні обґрунтовуватись з посиланням на чинну нормативно-правову базу та максимально повно розкривати зміст питань.

Знання оцінюються в діапазоні від 0 до 25 балів.

Підсумковий контроль може проводитись в письмовій та/або в усній формі, а також з застосуванням засобів електронного зв'язку за умов ідентифікації здобувача вищої освіти.

Критерії оцінювання знань здобувачів на диф. заліку:

Бали	Критерії оцінювання
24-25	Здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі завдання підсумкового контролю. Брав участь в олімпіадах, конкурсах, конференціях.
20-23	Здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість завдань підсумкового контролю.
15-19	Здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину завдань підсумкового контролю.
8-14	Здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив меншість завдань підсумкового контролю.
0-7	Здобувач вищої освіти частково володіє навчальним матеріалом не в змозі

	викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі завдання підсумкового контролю. Не дотримано правил академічної доброчесності.
--	--

Підсумкова оцінка з дисципліни розраховується як сума балів отриманих за результатами поточного, модульного та підсумкового контролю.

Підсумковий контроль (заочна форма навчання)

Підсумковий контроль успішності проводиться у формі диф. заліку.

Знання оцінюються в діапазоні від 0 до 50 балів.

Підсумковий контроль може проводитись в письмовій та/або в усній формі, а також з застосуванням засобів електронного зв'язку за умов ідентифікації здобувача вищої освіти.

Критерії оцінювання знань здобувачів на диф. заліку:

Бали	Критерії оцінювання
45-50	Здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі завдання підсумкового контролю. Брав участь в олімпіадах, конкурсах, конференціях.
40-44	Здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість завдань підсумкового контролю.
25-39	Здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину завдань підсумкового контролю.
16-24	Здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив меншість завдань підсумкового контролю.
0-15	Здобувач вищої освіти частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі завдання підсумкового контролю. Не дотримано правил академічної доброчесності.

Підсумкова оцінка з дисципліни розраховується як сума балів отриманих за результатами поточного та підсумкового контролю.

Перелік теоретичних питань для підготовки до диф. заліку:

1. Природа і зміст державного управління.
2. Суб'єкти та об'єкти державного управління.
3. Об'єкт і предмет науки державного управління.
4. Закони, закономірності та категорії державного управління.
5. Поняття історії державного управління в Україні. Еволюція розвитку державного управління в Україні.
6. Держава і управління Київської Русі.
7. Галицько-Волинська держава та форми її управління.
8. Управління в Українських землях за польсько-литовської доби.
9. Управління в часи української національної революції (1648-1654) та в період Руїни.
10. Управління і державний лад в Україні ХІХ - поч. ХХ ст..
11. Українська державність у період визвольних змагань 1917-1920 років.
12. Україна під владою тоталітарної системи.
13. Поняття принципу державного управління. Види принципів державного управління.
14. Принципи управління в органах і підрозділах ДСНС України.
15. Поняття функцій державного управління.
16. Класифікація функцій державного управління.
17. Загальні функції державного управління.
18. Основні функції державного управління.
19. Допоміжні функції державного управління.
20. Види контролю в державному управлінні.
21. Сутність та класифікація методів державного управління.
22. Характеристика розпорядчих і нормативних методів державного управління.
23. Переконавання і примус як правові методи державного управління.
24. Поняття апарату державного управління та його структура.
25. Система органів виконавчої влади в Україні.
26. Інститут президентства у системі державного управління України.
27. Верховна Рада України: склад, структура, повноваження та принципи.
28. Завдання, принципи та повноваження КМУ.
29. Склад і порядок формування КМУ.
30. Система ЦОВВ в Україні.
31. Форми управлінської діяльності.
32. Поняття та види актів управління.
33. Юридичні стани актів управління.
34. Місцеве самоврядування: поняття, ознаки.
35. Основні теорії і моделі місцевого самоврядування

36. Організаційні форми реалізації місцевого самоврядування
37. Історія розвитку місцевого самоврядування в Україні.
38. Система місцевого самоврядування в Україні та її структура.
39. Органи місцевого самоврядування в Україні.
40. Функції місцевого самоврядування.
41. Повноваження органів та посадових осіб місцевого самоврядування.
42. Власні (самоврядні) і делеговані повноваження виконавчих органів сільських, селищних, міських рад.
43. Порядок формування, організація роботи органів та посадових осіб місцевого самоврядування.
44. Організація проходження служби в органах місцевого самоврядування.
45. Сучасна реформа місцевої влади в Україні.
46. Гарантії місцевого самоврядування в Україні.
47. Міжнародно-правові акти у сфері місцевого самоврядування.
48. Громадський контроль як один з видів соціального контролю в державному управлінні.
49. Поняття компетенції органів виконавчої влади.
50. Міністерство, його завдання та структура.
51. Центральні органи виконавчої влади зі спеціальним статусом.
52. Повноваження Кабінету Міністрів України у відносинах з органами виконавчої влади.
53. Повноваження центрального органу виконавчої влади, який формує та реалізує державну політику у сфері ЦЗ.
54. Публічність та демократія як основи сучасної організації управління
55. Зарубіжний досвід державного управління.

Політика викладання навчальної дисципліни

1. Сумлінне дотримання розкладу занять з навчальної дисципліни (здобувачі вищої освіти, які запізнилися, до заняття не допускаються).
2. Активна участь в обговоренні навчальних питань, попередня підготовка до семінарських занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань та обов'язкове виконання самостійних завдань, наданих викладачем.
3. Користуватися мобільними пристроями під час заняття дозволяється тільки з дозволу викладача і тільки з навчальною метою.
4. Здобувач вищої освіти має право дізнаватися свою кількість накопичених балів у викладача навчальної дисципліни або в журналі обліку навчальних занять взводу (групи).
5. При виконанні індивідуальної самостійної роботи до захисту допускаються роботи, що містять не менше 60 % оригінального тексту при перевірці на плагіат.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базова література:

1. Державне та регіональне управління: навч. посіб.; за ред. проф. С. І. Архієреєва; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". Харків: Вид-во Іванченка І. С., 2018. 127 с.
 2. Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні : підручник / І. І. Бодрова, С. В. Болдирєв, В. О. Величко та ін. ; за ред. С. Г. Серьогіної; 4-те вид., переробл. та допов. – Харків: Право, 2017. – 392 с
 3. Загуменник В. І. Державне управління та виконавча влада в Україні: навч. посіб. / В. І. Загуменник, В. В. Проценко; Київ, 2015. 295 с.
 4. Маслак П. В. Регіональне управління та місцеве самоврядування: навч. посіб.: / П. В. Маслак. Житомирський національний агроєкологічний університет. Ж., 2015. 180 с.
 5. Міжнародні стандарти державного управління: навч. посіб.; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. Т.О. Коломоєць; Запорізь. нац. ун-т, Навч.-наук. лаб. дослідж. проблем служб. права Нац. акад. прав. наук України. Запоріжжя: Гельветика, 2018. 55 с.
 6. Утвенко В. В. Теорія та історія місцевого самоврядування : навч. посібник / В. В. Утвенко. К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2017. 234 с.
- Допоміжна наукова та навчально-методична література:**
7. Бакуменко В. Д. Прийняття рішень в державному управлінні: навч. посіб.: у 2 ч. / В. Д. Бакуменко. - Ч. 1. Теоретико-методологічні засади. - К.: ВПЦ АМУ, 2010. - 276 с.
 8. Державне управління (Основи теорії державного управління): [навчальний посібник у трьох частинах] / О. Н. Євтушенко, В. І. Андріяш. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2013. – ISBN 978-966-336-273-1. Ч. 1. Основи теорії державного управління. – 2013. – 268 с.
 9. Державне управління: підручник: у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України; ред. кол.: Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) [та ін.]. - К. ; Дніпропетровськ : НАДУ, 2012. - Т 1. - 564 с.
 10. Зарубіжний досвід організації та роботи місцевої влади: [монографія] / О. В. Власенко, П. В. Ворона, М. О. Пухтинський, та ін. / За заг. ред. П. В. Во -рони. - Полтава: ПолтНТУ, 2009. - 288 с.
 11. Кіщак І. Т. Державне та регіональне управління: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни / І. Т. Кіщак, В.В. Лагодієнко, Ю. І. Кіщак; Миколаїв. нац. ун-т ім. В.О. Сухомлинського, Миколаїв: Іліон, 2014. 287 с.
 12. Малиновський В. Я. Державне управління: навчальний посібник / В. Я. Малиновський. - 3-тє вид., перероб. та доп. К. : Атіка, 2009. 608 с.
 13. Методи сучасної теорії управління: підручник / А. П. Ладанюк, Н. М. Луцька, В. Д. Кишенько, Л.О. Власенко. – К., Ліра-К, 2018. – 368 с.
 14. Новицький І. В. Сучасна теорія керування: навч. посіб./ І. В. Новицький, С. А. Ус; М-во освіти і науки України, Держ. вищ. навч. закл. "Нац. гірн. ун-т". – Дніпро: НГУ, 2017. – 262 с.
 15. Сталий розвиток територіальної громади: управлінський аспект:

[Монографія] / Ю. О. Куца, В. В. Мамонова, О. К. Чаплигін та ін; за заг. ред. Ю. О. Куца, В. В. Мамонової.- Х.: Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2008.-236 с.

16. Стандарти європейського врядування: навч. посібн. / авт. кол.: І. А.Грицяк, О. Ю.Оржель, С. М.Гладкова та ін., за заг. ред. І. А.Грицяка. – К.: НАДУ, 2011. – 184с.

17. Усаченко Л. М. Історія державного управління в Україні: навч. посіб. / Л. М. Усаченко, В. І. Тимцуник; Кабінет Міністрів України, Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. – 2-е вид., випр. та допов. – К. : Інтерсервіс, 2013. – 293 с.

Основні законодавчі та підзаконні нормативно-правові акти:

18. Конституція України: [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.

19. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 р. № 5403-VI.

20. Закон України від 21 травня 1997 р. № 280/97-ВР «Про місцеве самоврядування в Україні» // Відомості Верховної Ради України. - 1997.- № - Ст. 170.

21. Закон України від 9 квітня 1999 р. № 586-XIV «Про місцеві державні адміністрації» // Відомості Верховної Ради України. - 1999. - № 20 - 21. - Ст. 190.

22. Закон України від 7 червня 2001 р. № 2493-III «Про службу в органах місцевого самоврядування» // Відомості Верховної Ради України. - 2001. - № 33. - Ст. 175.

23. Закон України від 11 липня 2002 р. №93-IV «Про статус депутатів місцевих рад» // Офіційний вісник України. - 2002. - № 31. - Ст. 1453.

24. Закон України «Про Регламент Верховної Ради України» // Редакція від 23.12.2022.

25. Закон України «Про Кабінет Міністрів України» // Редакція від 19.11.2022

Інформаційні ресурси:

29. Офіційний сайт ДСНС України: [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <https://www.dsns.gov.ua>.

30. Урядовий портал: [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua>.

31. Офіційний сайт президента України: [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <https://www.president.gov.ua>.

32. Офіційний сайт Верховної Ради України: [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <https://www.rada.gov.ua>.

Розробник:
завідувач кафедри управління
у сфері цивільного захисту
д.екон.наук, професор

Тетяна КРИШТАЛЬ